

راهبردهای طراحی کلینیک دندانپزشکی با رویکرد ارتقاء سلامت روان در فرآیند درمان

عبدالستار طلبه

کارشناسی ارشد مهندسی معماری، موسسه آموزش عالی شمس گنبد کاووس، Abdolsattar.talabeh@gmail.com

چکیده

کلینیک دندان پزشکی از جمله مکان هایی است که بحالات روحی و روانی مردم به خصوص کودکان به شدت تاثیر می گذارد. طراحی نامناسب این محیط ها، در نظر گرفتن نیازهای کودکان سبب تشدید ترس و اضطراب در آنها می گردد. و عدم توجه به این موضوع تاثیرات منفی را در پی خواهد داشت. مشکل اساسی که امروزه وجود دارد در نظر نگرفتن و نادیده انگاشتن کودکان می باشد. چون کودکان در سنی قرار دارند که قادر به حضور مستقل در فضای عمومی نیستند، بنابراین به آنها توجهی نمی شود. والدین بدون در نظر گرفتن آنها کودکان خود را به کلینیک هایی برای درمان می برند که برای آنها طراحی نشده است. ترس از کلینیک دندان پزشکی موجب بروز اختلالات رفتاری همانند پرخاشگری در کودکان می شود و عدم کنترل صحیح آن سلامت روان کودکان را به مخاطره می اندازد. هدف از این پژوهش این است که به طرح و بررسی عوامل محیطی موثر در کاهش ترس و اضطراب کودکان و ارائه راهبردهایی در جهت ارتقای سلامت روان آنان می باشد. برای دستیابی به اهداف مذکور با روش میدانی به گردآوری داده ها با استفاده از مطالعات کتابخانه ای و اسنادی راهکارهایی خاص برای طراحی کلینیک دندانپزشکی ارائه شده است که سبب ایجاد محیطی مطبوع با فضاهایی منعطف و منطبق با گروه سنی آنان، در فرآیند درمان می گردد. از نتایج حاصل از این پژوهش به نظری رسد جذابیت محیط طبیعی، محیطی مناسب، فضاهای بازی، رنگ و نور می تواند تاثیر مستقیم در بهبود فرآیند درمان داشته باشند.

واژه های کلیدی: کلینیک دندانپزشکی، نیازهای کودکان، روانشناسی بازی، معماری و سلامت روان، گرافیک محیطی

1- مقدمه

انسان همانگونه که محیط خود را می آفریند تحت تاثیر روانی آن نیز به سر می برد. این حقیقت محتوم مدتی است که باعث ظهور یک بحث مهم علمی تحت عنوان " نفوذ متقابل انسان و محیط " شده است. [30] تاف اشاره می کند که سلامت در مراکز درمانی به طور چشمگیری می تواند از طریق هماهنگی بین انسان و محیط اطرافش تعریف شود و آن را بالابردن " سازگاری انسان محیط " می نامد. [17] از آنجا که سلامت روان با عواطف، تفکرات و رفتار آدمی ارتباط دارد و در واقع رشد مهارت های فکری و ارتباطی را فراهم می کند و باعث رشد عاطفی، انعطاف پذیری و عزت نفس آدمی می شود. [37] استرس زمانی اتفاق می افتد که یک عدم تعادل میان نیازهای